

Briselē, 2020. gada 26. maijā
REV1 — aizstāj
2018. gada 19. marta paziņojumu

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI AUDIOVIZUĀLO MEDIJU PAKALPOJUMU JOMĀ

No 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste ir izstājusies no Eiropas Savienības un kļuvusi par trešu valsti.¹ Izstāšanās līgumā² ir noteikts pārejas periods, kas beidzas 2020. gada 31. decembrī³. Līdz minētajai dienai Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā pilnībā ir piemērojami ES tiesību akti⁴.

Pārejas periodā ES un Apvienotā Karaliste risinās sarunas par nolīgumu par jaunu partnerību, galvenokārt paredzot brīvās tirdzniecības zonas izveidi. Tomēr nav skaidrs, vai pārejas perioda beigās nolīgums būs noslēgts un stājies spēkā. Katrā ziņā attiecības, ko nolīgums radītu, tirgus piekļuves nosacījumu ziņā stipri atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības iekšējā tirgū⁵, ES muitas savienībā un PVN un akcīzes nodokļa zonā.

Bez tam pēc pārejas perioda ES tiesību aktu īstenošanā un piemērošanā ES dalībvalstīs Apvienotā Karaliste būs treša valsts.

Tādēļ visām ieinteresētajām personām, it īpaši ekonomikas dalībniekiem, tiek atgādināts, kāda būs juridiskā situācija pēc pārejas perioda.

Padomi ieinteresētajām personām

¹ Treša valsts ir valsts, kura nav ES dalībvalsts.

² Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) (“Izstāšanās līgums”).

³ Pirms 2020. gada 1. jūlija pārejas periodu var vienu reizi pagarināt par laiku, kas nepārsniedz 1 vai 2 gadus (Izstāšanās līguma 132. panta 1. punkts). Apvienotās Karalistes valdība līdz šim pagarinājumu noraidījusi.

⁴ Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti Izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.

⁵ Proti, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču un pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzīšana, izcelsmes valsts princips un saskaņošana. Brīvās tirdzniecības nolīgums arī neatceļ muitas formalitātes un pārbaudes (ieskaitot preču un to izejvielu izcelsmes pārbaudi) un importa un eksporta aizliegumus un ierobežojumus.

Pārejas perioda izbeigšanās sekas šajā paziņojumā tiek īpaši ieteikts novērtēt pakalpojumu sniedzējiem, uz kuriem attiecas Direktīva 2010/13/ES, kas koordinē dažus dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu.

Pēc pārejas perioda ES noteikumi audiovizuālo un mediju pakalpojumu jomā, sevišķi Direktīva 2010/13/ES⁶ (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva), vairs neattiecas uz Apvienoto Karalisti. Tam būs galvenokārt tālāk aprakstītās sekas.

1. IZCELSMES VALSTS UN JURISDIKCIJA

Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva balstīta uz t. s. "izcelsmes valsts" principu, pēc kura mediju pakalpojumu sniedzēji⁷ pēc vispārīga noteikuma ir pakļauti tikai savas izcelsmes ES dalībvalsts likumiem un jurisdikcijai (tā noteikta direktīvā), arī tad, ja to raidījumi tiek uztverti un/vai retranslēti citās ES dalībvalstīs.

Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā ir īpašas normas, pēc kurām noteikt, kuras ES dalībvalsts jurisdikcijā mediju pakalpojumu sniedzējs ir pēc izcelsmes valsts principa. Galvenais – tādi pakalpojumu sniedzēji pēc direktīvā noteiktajiem īpašajiem kritērijiem⁸ ir tās dalībvalsts iestāžu jurisdikcijā, kurā tie iedibināti ("veic uzņēmējdarbību"). Gadījumiem, kuros šie kritēriji nav piemērojami, ir doti papildu kritēriji mediju pakalpojumu sniedzējiem, kuri raida caur pavadoņiem⁹. Ja nav piemērojami iepriekš minētie kritēriji, kompetentā dalībvalsts ir tā, kurā pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts ("veic uzņēmējdarbību") Līguma par Eiropas Savienības darbību 49.–55. panta nozīmē.

Pēc pārejas perioda audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzēji, kuri pašlaik ir Apvienotās Karalistes iestāžu jurisdikcijā (piemēram, būdami Apvienotajā Karalistē iedibināti direktīvas izpratnē), no izstāšanās dienas var nonākt kādas ES dalībvalsts jurisdikcijā, ja būs izpildīti Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 2. pantā noteiktie kritēriji. Bez tam audiovizuālo mediju pakalpojumiem, kas nāk no Apvienotās Karalistes kā trešas valsts un neatbilst Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 2. panta nosacījumiem, ES dalībvalstis varēs piemērot tādas

⁶ Direktīva 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

Direktīva nesen revidēta ar Direktīvu (ES) 2018/1808, kas tirgus apstākļu mainības dēļ groza Direktīvu 2010/13/ES, kas koordinē dažus dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu) (OV L 303, 28.11.2018, 69. lpp.).

⁷ Definēti Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā.

⁸ Ir tādi kritēriji kā vieta, kur atrodas pakalpojumu sniedzēja galvenais birojs, vieta, kur pieņem redakcionālus lēmumus par audiovizuālo mediju pakalpojumiem, vieta, kur darbojas pakalpojumu darbībā iesaistītā darbaspēka lielākā daļa (sk. Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 2. panta 3. punktu).

⁹ Kritēriji ir šādi: dalībvalsts, kurā atrodas raidošā zemesstacija, vai, ja dalībvalstī nav raidošas zemesstacijas, tad dalībvalsts, kurai pieder satelītapraides resursi, ko pakalpojumu sniedzējs izmanto (sk. Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 2. panta 4. punktu).

pasākumus, kādus uzskatīs par pienācīgiem, ar noteikumu, ka tie atbilst Savienības tiesību aktiem un starptautiskajiem pienākumiem un, attiecīgos gadījumos, ir Eiropas Konvencijas par pārrobežu televīziju¹⁰ robežās (sk. Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 54. apsvērumu).

2. IZCELSMES VALSTS UN RAIDĪŠANAS/UZTVERŠANAS BRĪVĪBA

Saskaņā ar Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 3. pantu dalībvalstīm tās koordinētajās jomās ietilpstošo apsvērumu dēļ jānodrošina uztveršanas brīvība un nav atļauts ierobežot audiovizuālo mediju pakalpojumu retranslāciju savā teritorijā no citām dalībvalstīm.

Pēc pārejas perioda Apvienotās Karalistes mediju pakalpojumu sniedzēju audiovizuālo mediju pakalpojumiem, kas tiek uztverti vai retranslēti ES, vairs nebūs uztveršanas un retranslācijas brīvības, kas noteikta Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 3. pantā. Tāpēc ES dalībvalstis būs tiesīgas uz savu tiesību aktu pamata, attiecīgos gadījumos arī Eiropas Konvencijas par pārrobežu televīziju un citu piemērojamu starptautisko tiesību normu robežās, ierobežot Apvienotās Karalistes izcelsmes audiovizuālo mediju pakalpojumu uztveršanu un retranslāciju¹¹.

Komisijas vietnē par audiovizuālo mediju pakalpojumu noteikumiem (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/audiovisual-media-services>) tiek sniegta vispārīga informācija par Savienības noteikumiem, kas attiecas uz audiovizuālo mediju pakalpojumiem. Vajadzības gadījumā vietne tiks papildināta ar jaunu informāciju.

Eiropas Komisijas
Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģijas ģenerāldirektorāts

¹⁰ 20 no 27 ES dalībvalstīm un Apvienotā Karaliste ir minētās konvencijas līgumslēdzējas. Līgumslēdzējas nav šīs ES dalībvalstis: Beļģija, Dānija, Grieķija, Īrija, Luksemburga, Nīderlande un Zviedrija (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/132>). Konvencijas tvērums ir šaurāks par Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas tvērumu, jo konvencija reglamentē tikai televīzijas apraides pakalpojumus. Konvencija neattiecas uz audiovizuālo mediju pakalpojumiem un video koplietošanas platformas pakalpojumiem pēc pieprasījuma.

¹¹ Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 13., 16. un 17. pantā ir īpaši noteikumi par Eiropas darbu izplatīšanas un veidošanas veicināšanu, piemēram, minimālā Eiropas darbiem atvēlamā daļa. Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 1. panta 1. punkta n) apakšpunktā par “Eiropas darbiem” tiek uzskatīti darbi, kas tapuši Eiropas trešajās valstīs, kuras ir pievienojušās Eiropas Padomes Eiropas Konvencijai par pārrobežu televīziju un izpilda Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 1. panta 3. punkta nosacījumus. Tādējādi uz direktīvas spēkā esošās redakcijas pamata, neskarot varbūtējas tiesiskā regulējuma izmaiņas, Apvienotās Karalistes izcelsmes darbi uzskatāmi par Eiropas darbiem arī pēc pārejas perioda, ja ir runa par kvotas izpildi saskaņā ar Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 13., 16. un 17. pantu.